

מאירי

עלון ערוץ מאיר להורים ולילדים

כרשת שלח-לך תשע"ט

2 שעת סיפור

8 המזרות

ערוץ מאיר לילדים

לרכישת מנוי לערוץ הילדים
התקשרו: 02-6461323
או באתר ערוץ מאיר לילדים

זכירת הציצית

חכמינו מסבירים שהמרגלים חששו מהכניסה לארץ ישראל, בגלל שהם הבינו שבארץ יהיה צורך לעסוק בפעולות יום-יומיות, כמו עבודה וחקלאות. המרגלים לא רצו להפגש אל הארץ כי הם רצו להשאיר בדרך הרוחנית הגבוהה של בני ישראל במדבר. אולי בגלל זה ה' נתן לנו את מצות הציצית, שעל ידה תמיד נזכור את המצוות, וככה גם כשנעסוק בעבודה ובמעשי היום-יום, נשים לב לקיום התורה והמצוות.

בסוף פרשת "שלח-לך" מופיעה פרשת הציצית. בפרשת הציצית התורה מצוה אותנו לשים ציציות על פנות הבגדים בעלי ארבע הכנפות. מדוע ה' רוצה שנשים את הציציות על הבגדים? מה התועלת שיש בכמה חוטים שמשתלשלים מהבגד?

התורה מסבירה לנו את הסבה: "למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי". על ידי ראית הציצית אדם נזכר במצוות התורה, שהרי בתורה נכתב שצריך לשים את הציצית על הבגדים, וככה הוא זוכר תמיד לקיים את המצוות.

שעת סיפור

נא לדיק

ה'מגיד', כן קראו לו כלם בימים קדומים. מעודד אנשים ומפיח רוח יהדות בלבם, וכשנראה דברים הצריכים חזק הוא לא פחד להוכיח ולהלקות בלשונו. היה נודד בדרכים, עובר בין כפרים ובין עירות שיהודים מתגוררים בהם, מבקש היה את רשותם של גבאי בית הכנסת להשמיע את דבריו בכני הצבור, ואלו, כשהאיש נשא חן בעיניהם, והיה נראה להם כאיש צדק שיש לו מה להשמיע, היו דואגים לכנס את בני הקהלה המקומית כדי להאזין לדבריו של המגיד. פרנסתו באה בדרך כלל מתרומותיהם של יהודי המקום, שעזרו לו בעין יפה להמשיך במשימתו ובנדודיו, וכמובן בהתאם להתרשמותם מהדרשה.

במסלול זה צעד גם ה'מגיד מדובנא'. אמנם משרתו הקבועה היתה בעיר דובנא שם שמש כרב, אבל מפעם לפעם היה נודד ועובר גם ברכוזים

יהודיים אחרים, דורש ומוכיח, מדרבן ומיטב להתחזקתו, להתעלות ולהתעלות בעבודת הבורא. פעם הגיע ה'מגיד מדובנא' לעירה רחוקה. היתה זו פעם ראשונה שרגליו דרכו במקום. נודע לו שיהודים רבים מתגוררים בה, ובקש להשמיע בפניהם את דבריו.

שיטת העבודה של המגיד מדובנא כללה התחככות עם הקהל. בכל פעם שהיה מזדמן למקום חדש, היה מסתובב בין בני המקום, עובר בשוקים, נכנס לחניות שעל פתחיהן מזוזה, מסתובב בין העגלונים היהודיים, ומטה און קשבת. כך היה שומע מה הלך הרוח בין יהודי המקום, מה מטריד אותם, אלו דברים מדברים אל לבם, ובמה צריך לחזק את נפשם. מאחר יותר בשעת הדרשה היה קולע הישר אל לבם של בני המקום מתוך אותה הפרות מקדמת.

אלא שהפעם, בנגוד לתמיד, לא פגש באיש. השוקים היו כמעט ריקים, רק הגוים המקומיים הסתובבו שם, חניות היהודים היו נעולות על מסגר ובריח, אפלו בכפר העגלונים היהודיים לא נכח גם לא עגלון אחד. היתה זו תעלומה. כך בשעת צהרים של סתם יום של חל?! מה גרם להם ליהודי העיר להדיר רגליהם מהרחוב?! האם נקלעו לאיזו צרה חלילה?!

ופתאם הוא הבחין בפרצוף יהודי, האיש מהר מאוד, בקשי שמע את קריאתו: 'שלום יהודי, להיכן נעלמו כל בני העירה? מה קרה היום?'

- 'לא שמעתי?! המגיד מדובנא המפרסם הגיע היום לעיר, הוא דורש קצת בבית הפנסות, כלם התכנסו לשמע אותו. מי יהיה מוכן להפסיד דרשה שפזו?' וכבר אץ רץ האיש גם הוא לבית הפנסות.

לקח לו זמן לעפל את המידע ששמע. המגיד מדובנא דורש קצת בבית הפנסות... פלומר, אין מדבר בו, הן אף אחד עוד לא יודע שהוא הגיע לכאן. ובכל זאת היטב שמע את האיש מבטא את צמד המילים 'המגיד מדובנא', ומגיד מדובנא יש רק אחד. סביר להניח שיש כאן מתחזה, שפחר להשתמש בשמו הטוב של המגיד כדי לעשות כמה פרוטות.

שיהיה לו לבריאות, חשב המגיד מדובנא בלבו. אם יהודי יוכל להתפרנס על ידי, למה לא. ובתוך כדי כך ממחר גם הוא לכוון בית הפנסות להשתתף בעצמו בהצגה, ולעמד על טיבו של המתחזה.

הוא דוקא נהנה מכל רגע. המגיד המתחזה עמד על בימת בית הפנסות, ושמש כמין בבואה שלו הוא. את הכל הוא הצליח לחקות, את קולו, את תנועותיו, את הבעת פניו וגם את תכן הדרשה עצמה. היתה זו דרשה בנויה לתלפיות שעליה

עמל המגיד האמתי לפני שנים מספר, וכמה פעמים דרש אותה בפני קהלות שונות. כנראה, האיש השתתף באחת הדרשות הללו, ומאחר שחנן בתפיסה מהירה, הוא הצליח לחזר עליה בדקדוק רב. המגיד החליט שלא לגלות את הדבר. שיערב לו לאותו אדם. אם הצבור נהנה מדבריו שלו, מדוע יכריע לבן אדם להתפרנס?! כנראה, המצוקה הביאה אותו לידי כך. מוטב שישתק.

אלא שלקראת סופה של הדרשה החל האיש לזיף. כאן כבר שכח את דבריו של המגיד המקורי, והוא החל לגבב דברים מראשו שלו. היו אלו גבובי דברים, סלופי רעיונות ועוותי מקראות. הוא הוציא דברים מהקשרם באותה מחחית שבה חברים אף דקות קדם לכן, דבר שלא כהלכה, ולמד שלא כדיו. וקהל השומעים התמים, בני עירה פשוטים, לא הבחינו, הם נהנו מהצבע שספק עד פה, מהמשלים היפים שאותם השמיע לאזניהם, ולא ידעו להבחין בין ישר לעקם, בין אמתי למזויף.

כאן קם המגיד מדובנא האמתי ממקומו. הוא לא יכל לשתק יותר. את זה לא יוכל להרשות, שייסלפו, שיעוותו, שיאמרו דברים פסולים שאינם נכונים, ונטעו את הצבור אחריהם. את זה בשום אופן אי אפשר להרשות. קם ומחה.

מהומה גדולה נוצרה. פתאום נתגלה המגיד מדובנא האמתי. הם הבחינו בחקן המימן, וזה הזיכן ברח בבשת פנים, אחרי שנתגלה במערומו. אבל הצבור בקש לדעת דבר אחד. 'מדוע שתקת כל הזמן? איך ישבת כאן שעה ארכה ולא מחית, לא אמרת דבר. מדוע?!'

פתח המגיד מדובנא כדרכו במשל:

הוא ספר על עני מרוד שקבל מכתב הזמנה מאחיו. האח העשיר הזמין אותו לחתנת בתו שתערך בעיר בעוד ימים מספר. הוא מודיע לו בהזמנה המפורטת שהוא ממתין לו בסבלנות ביום החתנה, ושליחים מיוחדים יבואו לקחת אותו באורח מכבד אל החתנה. ואף הוסיף בשולי המכתב הוסיף 'נ.ב. פדאי לך לצום, יהיו מטעמים בשפע'.

האח העני ציית להוראות באדיקות מפלאה, מבקר של אותו יום הוא לא הכניס דבר לפה, אכלו לא פרוו. לא כל יום הוא מזמן לארוע נוצץ שצפה. הערב הגיע, ובטנו החלה לקרר, כל דקה שחלפה, והשליחים עדין לא הגיעו לקחתו, נדמתה לו כנצח. הוא הפך לחסר סבלנות והסתובב פסהרורי בין ארבעת קירות קיתון ביתו הקטן שבו התגורר, עד שפסקה סבלנותו. הוא הוציא מהמזוזה את הארוחה היומית, ובלס בתאותנות את השום ואת הבצל שאותם שמר מאתמול. הוא הספיק לסיים, ובדיק אז על

הדלת דופקים שליחי אחיו שבאו לקחת אותו לאולם השמחות.

הוא מתלנה אליהם, והרגשתו הטובה חזרה אליו. עם האכל בא התאבון. הריח והמראה של מאכלי הגורמה באולם עוררו את תאבוננו מחדש, ומרגע שבו נכנס לאולם ועד תם החתנה לא זזה ידו מתוך הצלחת. אבל, טחן והלעיט עצמו בכמיות שפמותן לא אכל מימיו. הבטן לא עמדה במשימה והיא החלה דוחפת את הכל החוצה....

אנשים טובים רצו לאחיו העשיר, המחמת הראשי, 'אחיי מקיא', אמרו לו. העיף מבט ורק אמר: 'הניחו לו שיקיא'. דקות חלפו, והאיש ממשיך ומקיא. האח מאשר לו: 'שיקיא!' לקראת הסוף, כשהבטן עמדה לרוקן את השאריות האחרונות, הוא נתן הוראה למלצרים: 'מהר, תוציאו אותו החוצה, שיקיא בחוץ!'

לתמיהתם הוא מסביר: 'את השום ואת הבצל האישיים שלו שיקיא בחוץ!...'

'כל עוד הוא צטט משלי', אמר המגיד, 'שיערב לו, לא מחיתי. אבל כשגרע והוסיף כרצונו, סלף וענת כהבנתו, שיואיל ויעשה זאת בחוץ'.

הסיפור באדיבות "שלום לעם"

עדיף לדבר [ב]

אמא וירון יושבים ומכינים הזמנות לחבריו מהכיתה, לקראת יום ההולדת שלו.

"לא, אמא את אלי אנחנו לא כותבים!", הפתיע ירון את אמו. אמא של ירון ממש לא הבינה: "מה זאת אומרת? תמיד אנחנו מזמינים את כולם. למה לא להזמין את אלי?"

ירון פרץ בבכי וסיפר לאמו על כל מה שקרה לפני כמה חודשים. "אני לא מוכן להזמין ילד שהרס לי את הכדור ביומו הראשון ואפילו לא ביקש סליחה!"

"באמת התפלאתי שלא שיחקת בכלל בכדור החדש", אמרה אמא וליטפה את ראשו של ירון. "תגיד לי בבקשה ירון, האם ניסית פעם לדבר על כך עם אלי? ניסית להבין מדוע הוא נהג כך?"

"מה יש לי לדבר איתו?! קודם שיבקש סליחה!", אמר ירון ברוגז.

"ואולי הוא לא יודע בכלל שעליו לבקש סליחה? אולי הוא לא שם לב שהוא עשה משהו לא טוב?"

על כך ירון בכלל לא חשב. היה ברור לו שאלי היה מודע למעשיו.

בסוף אמא הכינה הזמנה גם לאלי, וביקשה מירון שישתדל לתת גם לו הזמנה.

למחרת כשירון חילק את ההזמנות הוא הרגיש שהוא לא יכול לתת הזמנה לאלי. עדיין היה כעס בליבו. הוא לקח את ההזמנה האחרונה שעליה היה רשום שמו של אלי והכניס אותה חזרה לילקוט.

לפתע הרגיש ירון שמישהו מסתכל עליו. הוא הרים את מבטו וראה מרחוק את אלי מביט בו. "עכשיו הוא מתחיל להרגיש מה הוא עשה לי!", עלתה מחשבה בליבו.

אבל מצד שני, משהו במבט של אלי בכלל לא שידר שנאה או ריב. הוא היה נראה מופתע וקצת עצוב מכך שכל החברים קיבלו הזמנה ליום ההולדת, והוא לא קיבל.

ירון לא ידע מה הוא קם וניגש אל אלי והתיישב לצידו. "תגידי, למה עשית לי את זה?", שאל.

אלי הסתכל עליו במבט משונה ומופתע. "את מה עשיתי לך?"

כל הסיפור בכלל היה אחר ממה שהוא חשב ודמיין.

ירון ניגש אל ילקוטו והוציא משם את ההזמנה. הוא לקח עט והוסיף בכתב ידו: לחברי אלי היקר, סליחה על שלא דיברתי איתך. אני מצטער שכעסתי עליך לחינם. אני מזמין אותך ליום ההולדת וחשוב לי שתגיע, יותר מכל שאר החברים!"

כשסיפר ירון לאימו את מה שהיה, היא חיכה ואמרה: "דע לך שהמון מריבות וכעסים הם תוצאה של חוסר בדיבור בין אדם לאדם. אם היינו מדברים ומנסים להבין מה קרה, הרבה פעמים הכול היה נפתר כבר ברגע הראשון. העיקר שעכשיו דיברת, ואתה רואה כיצד זה הועיל. מוטב מאוחר מאשר לעולם לא..."

"נו, אתה זוכר... כל העניין עם הכדור". אמר ירון, אבל הוא כבר לא היה ממש בטוח שאלי זוכר במה מדובר. ירון סיפר לו מחדש את כל הסיפור, כיצד הביא כדור חדש לכיתה, ובסוף היום חזר עם כדור משופשף ומפונצ'ר בגלל מה שאלי עשה לכדור.

אלי נדהם: "אני לא מאמין! זה לא יכול להיות! אני הייתי בטוח שהכדור הזה בכלל שייך למישהו אחר. ילד אחר מהכיתה הראה לי את הכדור ושאל אותי אם זה נראה לי כדור טוב. הוא ביקש שאסביר לו איך בודקים כדורים ואני הצגתי לו. הוא אמר לי שלא יקרה לכדור כלום ושאני יכול לנסות ללחוץ עליו ולחבוט בו. לכן עשיתי את זה. הייתי משוכנע שזה הכדור שלו. בכלל לא ידעתי שהכדור שייך לך. מה אתה חושב, הייתי נוגע בכדור שלך בלי רשות?!"

שאלות בכרשה

1. כמה מרגלים שלח משה רבנו?
2. אילו פירות הביא המרגלים מארץ ישראל?
3. כמה מרגלים דיברו דברים לא-טובים על הארץ?
4. מדוע נגזר על דור המדבר להתעכב דווקא ארבעים שנה?
5. מדוע המעשה של המעפילים בפרשת השבוע, לא היה טוב?
6. מה היה עונשם של המעפילים?
7. מה היה עונשו של המקושש?

חידת חדגא:

האם אתם יודעים באיזה חלק זכה כלב בן יפונה בארץ ישראל?

חידת פולקע: חידה מילולית - בין שמותיהם של המרגלים מסתתרים שמות של ארבעה בעלי חיים (לפעמים בשינוי ניקוד). מי הם?

תכזורת הכרשה

ג	י	ת	י	צ	י	צ	פ	פ	ש	ה	מ	ש	ת	ג
מ	ה	כ	ל	צ	ד	י	פ	ס	ר	י	ד	ש	ת	ק
ת	ו	ל	ש	נ	כ	ר	ח	ה	כ	ה	נ	ס	פ	ת
מ	ש	ת	ג	ג	ג	ת	ת	ס	ב	ל	ג	ד	א	א
ל	ע	ק	ז	כ	מ	מ	נ	צ	ר	כ	מ	ר	ר	ס
ג	ב	פ	ב	ס	צ	י	ס	ט	ק	ק	ב	צ	פ	צ
ס	נ	צ	י	ו	ר	ר	ל	ג	ע	ע	י	ט	כ	ט
ט	נ	ח	ו	ל	י	ע	ס	ג	י	ש	ש	ו	ק	מ
ח	ו	ת	ה	ב	י	ד	מ	מ	ר	ת	ק	נ	י	פ
ג	נ	ו	א	ל	ת	מ	ש	א	כ	מ	צ	ג	ה	י
ב	ק	ת	ת	ת	ר	נ	ל	ח	א	ל	ב	ע	י	ד
צ	מ	נ	ל	א	ה	צ	ל	ת	ק	ת	ק	ה	כ	מ
ר	ה	פ	ס	ה	כ	ל	ב	ב	נ	י	פ	ו	נ	צ

• ארץ ישראל • מרגלים • יהושע בן נון • כלב בן יפונה • מעפילים •
 ארבעים שנה • נסכים • מקושש • ציצית • תכלת • מצוות